HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

ואם (ב) **המלוה.** כתיב בירמיה [לא]: **ידרוך דהדורך.** כתיב (ג) וקרא לא גרס להו ידרוך לכתבן ולא קריין: **דכי גואל לאפוקי נגב.** ברות: **חמש דפאה נגב.** וטעמייהו לא מפרש ליה: **נלמד לאפוקם.** אלמא הקב"ה לוה ליתנה לישראל: **כתבו לכם.** אלמא **למען תהיה לי לעד.** שילמדו כל התורה וילמדו אותה. אלמא לישראל נמי ניתנה: **פלפולא בעלמא.** להבין דבר מתוך דבר הוא דניתן למשה וניהג בה טובת עין ונתנה לישראל: **פירסו.** מכלל דגבור (ד) הוא וגוף גדול: **ואימא דאריך היה וקטין.** אלא היה גופני ולא היה בעל כח: **ועוביין אלא.** ואפי' הכי שיבורן: **ואתסרהו מעט.** וזו היא אחת שאותה אחת היה הקב"ה יתירה עליו: **אי אלא אגרא.** מאי רבותיה: **לאפוקי ממאן דשקל אלא אגרא.** כל מי שהוא רוצה ממורו של תבירו אלא שכר ומאי מעליותא היא דלא הוה גזלן כ"ע נמי (ה) לא גחלין נינהו: **דלמא.** האי דלא אקיל אפי' באגרא לאו משום עושר דלמא משום דעני הוה ולא הוו ליה משאות ולהכי לא הוה ליה: **אלא מהכא.** שמעינן דעשיר היה מפסל לך: **ביום עמו.** כלי תשמישו. וזה היה מרוב עושר: **לא תמוד אחד מהם נשאתי.** בעל כרחו אפי' בשכר הא ברזון בעלים היה שוכר. ואילו גבי שמואל וכו' לא עשקתנו ולא רצותנו ולא רצותנו אלא שוכר לא באונס ולא ברזון: **מתני' וזן את אשתו ואת בניו.** אפי' כרבנן (ו) אתיא דבמורת מלוה עסקינן ולא במורת פרעון של בעל שחייב במזונותיהם ואע"ג דהמודר מתהני האיכא דממילא היא: **ולא יזון את נהמתו בין עמאה בין טהורה.** דמהנהו הוא ממש מפני שמעלה בדמים: **ר' אליעזר אומר זן את העמאה.** כדמפרש ואזיל שכיון שאין בה למודר הנאת אכילה אינו נהנה במזונותיו של מדיר: **וגופה שלו.** לאכילה. הלכך אי

ואם דהמלוה. בסדר ואתמנן כך מצאתי כתוב ולא נמצא בספרים שלנו: **ידרוך דהדורך.** בסוף ירמיה ידרוך הדורך את קשתו ידרוך שני כתיב ולא קרי: **חמש דפאה נגב.** בסוף יחזקאל (והנה) [ומלה] מדותיה וגו' חמש חמש מאות ואחרבעת אלפים חמש שני כתיב ולא קרי: **אם דכי גואל.** ברות ועתה כי אמנם כי אם גואל אנכי האי אם כתיב ולא קרי. ובמסרה חשיב כל הני וטפי עלייהו אחרייני מיהו לא חשיב (ז) את דהמלוה אלא (ח) את דהנפש דכתיב בירמיהו (ט) גבי לדקיה חי ה' אשר עשה לנו את הנפש הזאת: **מפיב רב חסדא ואוקי לוה ה' בעת ההיא.** אלמא דהשם לוהו ללמד את ישראל. ומפרקינן ואני לכם וקרא ה"ק ואותי לוה ה' בעת ההיא ואני נתתי את לבי ללמד חוקים ומשפטים: **למען תהיה לי הבירה הזאת לעד.** ואי שירה לבדה קאמר מאי סהדותא איכא: **פילפולא בעלמא.** נתן לו למשה והוא נהג בו טובת עין לישראל: **ובחיב עשר אמות ארך הקרש.** אלמא משה גבוה עשר אמות היה וכיון שהיה גדול כל כך מסתמא גבור היה: **אריך וקטין.** ארוך בקומה וקטין בכח: **חוץ מאחת.** ידיעת הש"י על אמיתתו דכתיב ותחסרהו מעט מאלהים: **לאפוקי מאן דשקל אלא אגרא.** וכי משמתא היה אלא נטל אלא שכר: **אלא אפילו באגרא.** אלא היה נהנה משל אחרים: **אפילו ברזון.** דזימנין מתרלו משוס כסופא ולא ניחא להו: **מתני' וזן את אשתו ואת בניו.** אפי' כרבנן (ו) אתיא דבמורת מלוה עסקינן ולא במורת פרעון של בעל שחייב במזונותיהם ואע"ג דהמודר מתהני אפילו הנאה דממילא היא: **ולא יזון את נהמתו בין עמאה בין טהורה.** דמהנהו הוא ממש מפני שמעלה בדמים: **ר' אליעזר אומר זן את העמאה.** כדמפרש ואזיל שכיון שאין בה למודר הנאת אכילה אינו נהנה במזונותיו של מדיר: **וגופה שלו.** לאכילה. הלכך אי

[א] זאת דהמצוה [2] ידרוך דהדורך [3] חמש דפאת נגב אם [4] דכי גואל הלין כתבן ולא קריין [ב] אמר רב אחא בר אדא במערבא פסקין להדין פסוקא לתלתא פסוקין [5] ויאמר ה' אל משה הנה אנכי בא אליך בעב הענן אמר רבי חמא בר' חנינא לא העשיר משה אלא מפסולתן של לוחות שנאמר [6] פסל לך שני לוחות אבנים כראשונים פסולתן שלך יהא אמר רבי יוסי בר' חנינא לא ניתנה תורה אלא למשה ולזרעו שנאמר [7] כתב לך פסל לך מה פסולתן שלך אף כתבן שלך [ג] משה נהג בה טובת עין ונתנה לישראל ועליו הכתוב אומר [8] טוב עין הוא יבורך וגו' מתיב רב חסדא [9] ואותי צוה ה' בעת ההיא ללמד אתכם ואותי צוה ואני לכם [10] ראה למדתי אתכם חוקים ומשפטים כאשר צוני ה' אלהי אותי צוה ואני לכם [11] ועתה כתבו לכם את השירה הזאת השירה לחודה למען תהיה לי השירה הזאת לעד בבני ישראל אלא פילפולא בעלמא [ד] אמר ר' יוחנן [8] אין הקב"ה משרה שכינתו אלא על גבור ועשיר וחכם ועניו וכולן ממשה גבור דכתיב [12] ויפרוש את האהל על המשכן ואמר מר [ה] משה רבינו פרסו וכתיב [13] עשר אמות ארך הקרש וגו' אימא דאריך וקטין אלא מן הדין קרא דכתיב [14] ואתפוש בשני הלוחות ואשליכם מעל שתי ידי ואשברם ותניא [7] הלוחות ארכן ששה ורחבן ששה ועביין שלשה עשיר פסל לך פסולתן שלך יהא חכם רב ושמואל [ו] דאמרי תרוייהו חמשים שערי בינה נבראו בעולם וכולם נתנו למשה חסר אחת שנאמר [15] ותחסרהו מעט מאלהים עניו דכתיב [16] והאיש משה עניו מאד אמר ר' יוחנן כל הנביאים עשירים היו מנלן ממשה ומשמואל מעמום ומיונה משה דכתיב [17] לא חמור אחד מהם נשאתי אי בלא אגרא לאפוקי מאן דשקל בלא אגרא אלא דאפי' באגרא דילמא משום דעני הוה אלא מן פסל לך פסולתן יהא שלך שמואל דכתיב [18] הנני ענו בי נגד ה' ונגד משיחו את שור מי לקחתי וחמור מי לקחתי אי בחנם לאפוקי מאן דשקל בחנם אלא דאפילו בשכר דלמא דעני הוה אלא מהכא [19] ותשובתו הרמתה כי שם ביתו [ז] ואמר רבא כל מקום שהלך ביתו עמו אמר רבא גדול מה שנאמר בשמואל יותר משנאמר במשה דאילו במשה רבינו כתיב לא חמור אחד מהם נשאתי דאפי' בשכר ואילו גבי שמואל אפי' ברצון לא שכרו דכתיב [20] ויאמרו לא עשקתנו ולא רצותנו וגו' עמום דכתיב [21] ויען עמוס ויאמר אל אמציה לא נביא אנכי ולא בן נביא אנכי כי בוקר אנכי ובולס שקמים כדמתרגם רב יוסף ארי מרי גיתי אנא ושקמין לי בשפלתא וגו' יונה דכתיב [22] ויתן שכרה וירד בה וא"ר יוחנן שנתן שכרה של ספינה כולה אמר ר' רומנוס שכרה של ספינה הויא ד' אלפים דינרי דהבא וא"ר יוחנן בתחלה היה משה למד תורה ומשכחה עד שניתנה לו במתנה שנאמ' [23] ויתן אל משה ככלתו לדבר אתו: **מתני'** [ח] וזן את אשתו ואת בניו אע"פ שהוא חייב במזונותן ולא יזון את בהמתו בין טמאה בין טהורה' ר' אליעזר אומר זן את הטהורה' אמרו לו מה בין טמאה לטהורה אמר להו שהטהורה' נפשה לשמי' וגופה שלו וטמאה הטמאה ואינו זן את הטהורה' אמרו לו מה בין טמאה לטהורה אמר להו שהטהורה' נפשה לשמי' וגופה שלו

[א] **זאת דהמצוה.** פרשה ואתמנן ואילו כך כשוס חומש: ידרוך הדורך. בירמיה: צדקתך בהרבי אל. ולא קרי בהרבי אל לדקתך וי"ל הוי"ו מולדקתך [ב] שאמר אתמנן ולדקתך: [אותי צוה]. הכי אמר משה לישראל אותי צוה ואני לכם: **למען תהיה השירה הזאת לעד בבני ישראל.** ולי בשירה לחוד מלי עדות אליכם: **אלא פלפולא בעלמא.** שיעמוד חריפות והבירה ממקר למשה רבינו ונהג טובת עין ואמר משה כו': [**כתיב עשר אמות ארוך הקרש**]. אלמא ארוך היה וכיון דהיה ארוך גבור היה: עביין ג'. והולך לתפנון בקרקע בכח גדול: **אי בלא אגרא.** מי הוא דשקיל בלא אגרא ומאי רבותא אלא אפילו באגרא לא שקיל דעשיר היה: **דלמא** משום דעני היה. ולא היה רוצה לשכור מהם: **ביתו עמו.** כלי תשמישו עמו ואילו נהנה משל אחרים: **דאילו במשה כתיב לא חמור אחד מהם נשאתי.** בעל כרחייהו מכלל דבלון שכרה ושמא לא היו רוצים ונוטשים לכרב מלהשכיר ואילו בשמואל כתיב רצותי משמע לא בקשתי ואתמנן אילו כך כשוס חומש: ידרוך הדורך. בירמיה: צדקתך בהרבי אל. ולא קרי בהרבי אל לדקתך וי"ל הוי"ו מולדקתך [ב] שאמר אתמנן ולדקתך: [אותי צוה]. הכי אמר משה לישראל אותי צוה ואני לכם: **למען תהיה השירה הזאת לעד בבני ישראל.** ולי בשירה לחוד מלי עדות אליכם: **אלא פלפולא בעלמא.** שיעמוד חריפות והבירה ממקר למשה רבינו ונהג טובת עין ואמר משה כו': [**כתיב עשר אמות ארוך הקרש**]. אלמא ארוך היה וכיון דהיה ארוך גבור היה: עביין ג'. והולך לתפנון בקרקע בכח גדול: **אי בלא אגרא.** מי הוא דשקיל בלא אגרא ומאי רבותא אלא אפילו באגרא לא שקיל דעשיר היה: **דלמא** משום דעני הוה. ולא היה רוצה לשכור מהם: **ביתו עמו.** כלי תשמישו עמו ואילו נהנה משל אחרים: **דאילו במשה כתיב לא חמור אחד מהם נשאתי.** בעל כרחייהו מכלל דבלון שכרה ושמא לא היו רוצים ונוטשים לכרב מלהשכיר ואילו בשמואל כתיב רצותי משמע לא

תורה אור השלם

1. וְזֹאת הַמִּצְוָה הַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה יְיָ אֱלֹהֵיכֶם לְלַמֵּד אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת בָּאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ: דברים ו א
2. אֶל יִדְרֹךְ הַדֹּרֵךְ קַשְׁתּוֹ וְאֶל יִתְעַל בְּסִרְיֹנוֹ וְאַל תַּחְמֹל אֶל בַּחֻרָיִךְ הַרְחֲרִימוּ כָּל צְבָאָהּ: ירמיהו נא ג
3. וְאֹלָה מִדּוֹתֶיהָ פֹּאַת צָפוֹן חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים וּפֹאַת נֶגֶב חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים וּמִפְאַת קָדִים חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים וּפֹאַת יָמָּה חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים: יחזקאל מח טז
4. וְעַתָּה כִּי אֲמָנָם כִּי גֹאֵל אָנֹכִי וְגַם יֵשׁ גֹּאֵל קָרוֹב מִמֶּנִּי: רות ג יב
5. וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה הִנֵּה אָנֹכִי בָּא אֵלֶיךָ בְּעַב הָעָנָן בַּעֲבוּר יִשְׁמַע הָעָם בְּדַבְּרִי עִמָּךְ וְגַם בְּךָ יַאֲמִינוּ לְעוֹלָם וַיַּגֵּד מֹשֶׁה אֶת דִּבְרֵי הָעָם אֶל יְיָ: שמות יט ט
6. וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה פְּסָל לְךָ שְׁנֵי לֻחֹת אֲבָנִים כָּרִאשֹׁנִים וְכָתַבְתִּי עַל הַלֻּחֹת אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הָיוּ עַל הַלֻּחֹת הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר שִׁבַּרְתָּ: שמות לד א
7. וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה כְּתֹב לְךָ אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כִּי עַל פִּי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כָּרַתִּי אִתְּךָ בְּרִית וְאֶת יִשְׂרָאֵל: שמות לד כז
8. טוֹב עַיִן הוּא יְבֹרָךְ כִּי נָתַן מִלַּחְמוֹ לַדָּל: משלי כב ט
9. וְאֹתִי צִוָּה יְיָ בָּעֵת הַהִוא לְלַמֵּד אֶתְכֶם חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים לַעֲשֹׂתְכֶם אֹתָם בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ: דברים ד יד
10. רְאֵה לִמַּדְתִּי אֶתְכֶם חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים כַּאֲשֶׁר צִוַּנִי יְיָ אֱלֹהָי לַעֲשׂוֹת כֵּן בְּקֶרֶב הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם בָּאִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ: דברים ד ה
11. וְעַתָּה כִּתְבוּ לָכֶם אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת וְלַמְּדָהּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שִׂימָהּ בְּפִיהֶם לְמַעַן תִּהְיֶה לִּי הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְעֵד בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל: דברים לא יט
12. וַיִּפְרֹשׂ אֶת הָאֹהֶל עַל הַמִּשְׁכָּן וַיָּשֶׂם אֶת מִכְסֵה הָאֹהֶל עָלָיו מִלְּמַעְלָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְיָ אֶת מֹשֶׁה: שמות מ יט
13. עֶשֶׂר אַמּוֹת אֹרֶךְ הַקֶּרֶשׁ וְאַמָּה וַחֲצִי הָאַמָּה רֹחַב הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד: שמות כו טז
14. וָאֶתְפֹּשׂ בִּשְׁנֵי הַלֻּחֹת וָאֶשְׁלְכֵם מֵעַל שְׁתֵּי יָדָי וָאֲשַׁבְּרֵם לְעֵינֵיכֶם: דברים ט יז
15. וַתְּחַסְּרֵהוּ מְּעַט מֵאֱלֹהִים וְכָבוֹד וְהָדָר תַּעֲטְרֵהוּ: תהלים ח ו
16. וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנָיו מְאֹד מִכֹּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה: במדבר יב ג
17. וַיִּחַר לְמֹשֶׁה מְאֹד וַיֹּאמֶר אֶל יְיָ אַל תֵּפֶן אֶל מִנְחָתָם לֹא חָמוֹר אֶחָד מֵהֶם נָשָׂאתִי וְלֹא הֲרֵעֹתִי אֶת אֶחָד מֵהֶם: במדבר טז טו
18. הִנֵּנִי עֲנוּ בִי נֶגֶד יְיָ וְנֶגֶד מְשִׁיחוֹ אֶת שׁוֹר מִי לָקָחְתִּי וַחֲמוֹר מִי לָקָחְתִּי וְאֶת מִי עָשַׁקְתִּי אֶת מִי רָצַצְתִּי וּמִיָּד מִי לָקַחְתִּי כֹפֶר וְאֶעְלִים עֵינַי בּוֹ וְאָשִׁיב לָכֶם: שמואל א יב ג
19. וּתְשֻׁבָתוֹ הָרָמָתָה כִּי שָׁם בֵּיתוֹ וְשָׁם שָׁפַט אֶת יִשְׂרָאֵל וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ לַיְיָ: שמואל א ז יז
20. וַיֹּאמְרוּ לֹא עֲשַׁקְתָּנוּ וְלֹא רַצּוֹתָנוּ וְלֹא לָקַחְתָּ מִיַּד אִישׁ מְאוּמָה: שמואל א יב ד
21. וַיַּעַן עָמוֹס וַיֹּאמֶר אֶל אֲמַצְיָה לֹא נָבִיא אָנֹכִי וְלֹא בֶן נָבִיא אָנֹכִי כִּי בוֹקֵר אָנֹכִי וּבוֹלֵס שִׁקְמִים: עמוס ז יד
22. וַיָּקָם יוֹנָה לִבְרֹחַ תַּרְשִׁישָׁה מִלִּפְנֵי יְיָ וַיֵּרֶד יָפוֹ וַיִּמְצָא אֳנִיָּה בָּאָה תַרְשִׁישׁ וַיִּתֵּן שְׂכָרָהּ וַיֵּרֶד בָּהּ לָבוֹא עִמָּהֶם תַּרְשִׁישָׁה מִלִּפְנֵי יְיָ: יונה א ג
23. וַיִּתֵּן אֶל מֹשֶׁה כְּכַלֹּתוֹ לְדַבֵּר אִתּוֹ בְּהַר סִינַי שְׁנֵי לֻחֹת הָעֵדֻת לֻחֹת אֶבֶן כְּתֻבִים בְּאֶצְבַּע אֱלֹהִים: שמות לא יח

הגהות הב"ח

(א) גמ' כתבן שלך ומשה: (ב) רש"י ד"ה זאת דהמצוה: (ג) ד"ה ידרוך כו' כתיב תרתי קראי ולא קרי' להו ידרוך שני דכתבן: (ד) ד"ה פילפולא כו' דגבור היה: (ה) ד"ה לאפוקי וכו' כ"ע נמי לאו גזלנין נינהו:

הגהות הגר"א

[א] גמ' זאת דהמצוה. נמחק וכ"ב את דהנפש ובפסיקיו עוד ג' אם דאמנון (ש"ב י"ג). אם דמקוקס (שם ט"ו). אם דכאשר (ירמיה ל"ט. וכ"ה במ"ס פ"ו ה"ט):

הגהות מהר"י לנדא

[א] רש"י ד"ה זאת המצוה. כתיב בירמיה. ל"ל את דהנפש כתיב בירמיה (ל"ח ט"ו) ועי' בפי' הר"ש ד"ה אם דכי גואל:

פירוש הרא"ש

ידרוך דהדורך. שתי פעמים וחד לא קרי: חמש דפאת נגב. ביחזקאל: אם דינאל. ברות: לתלתא פסוקי. ויאמר ה' אל משה הנה אנכי בא אליך בעב הענן בעבור ישמע העם בדברי עמך וגו': פסל לך שלך יהא. וכל סנפיריון היו: טוב עין הוא יבורך. זה משה דכתיב ביה כי טוב הוא כי נתן מלחמו לדל אין לחם אלא תורה דכתיב לכו לחמו בלחמי ואין דל אלא ישראל שנאמר ודל ישראל עד מאד: למען תהיה לי השירה הזאת לעד. ואם לא ניתן להם תורה אלא זו השירה על מה תעיד: **פלפולא בעלמא.** הבנה וחריפות והיינו מתנן אלף מי כל החכמה והשכל דמוזס בכתב התורה בלורות האותיות: אין הקב"ה משרה שכינתו. בקבינות: דאריך וקטין. אריך בקומה וקטין בכח מיהא אמאי לא יליף מקרישים דכתיב ושם את המשכן (ל"ל קרשיו שמות מן): חמשים שערי בינה ונתנן לו למשה חוץ מאחד. דכתיב מזוקק שבעתים: משום דעניו

הוה. ומנהג חסידות היה שלא להעריה עליהם: **ולא רצותנו.** משמע אפילו מרצונו: ויתן שכרה. משמע של כל הספינה: **מתני' וזן את אשתו ואת בניו אע"פ** שחייב במזונותיהן. מייב אחשמו קאי אבל בניו מלוה הוא לאיכה ולא מיוסה כדתניא בכתובות פ' נערה (דף מט.) מלוה לזון את הבנות קל וחומר לבנים דבני רבי מאיר רבי יהודה אומר מלוה לזון את הבנים וכל שכן לבנות ובקטנים ליכא לאוקמי דתקנת אומה היא (שם מט:) שיאכל אדם זן את בניו קטנים ולאו מתעתין היא ורבינו תם מוקי לה בגירש את אשתו ואהדרה ופסקה עמו לזון: **את בהמתו בין טמאה כו'.** דניחא ליה בטטומן וקא מהני ליה:

מוסף רש"י

פסולתן שלך. הרלהו מתאנ סנפיריון מתוך הלהו ואמר לו הפסולת. יהיה שלך. **וקטין.** דק (שבת קלד. ועוד). **חמשים שערי בינה.** סיפיה דהאי קרא (אמרות ה' אמרות טהורות וגו') מזוקק שבעתים. שבע שביעיות, והם חמשים חסר אחת שנתקרו למשה, למדנו שחמשים נברלו, שהרי מעט נחסר מאלהים (ר"ה כא:). **שנאמר ותחסרהו וגו'.** בממונו מה אמוש כי מזכרנו (שם). **כי שם ביתו.** לעיל מיה כתיב והיה מדי שנה בשנה וסבב בית אל והמלפה ושפט את ישראל, ומקיר ליה ומשוכתו הרמתה כי שם ביתו, וכי אינו יודע ששם ביתו, אלא אמרו אלוהו מקומות דקרא דלעיל מיניה קאי, שבל מקום שהיה הולך שם היה נושא כלי תשמישו בית עמו ואהל מגיתו, אלא להגות מן אחרים (ברכות יז).

תוספות

בקשתי לשכור ממנו ואפילו בריגוי: **וזן את אשתו ובניו.** אי אתיא כתנן ניחא דמנברית אחי בעלמא הוא וכי אתיא נמי כרבנן ניחא שפיר דמיירי הכא ממזונות יתירות ואין נפרע [מבעלה] דכי פליגי רבנן במפרנס סתם אע"פ שלא פי' לשם הלואה מ"מ לשם מתנה לא יהיב והוי לרבנן כמו יורד לתוך שדה חבירו שלא ברשות דטולו מה שהשביח ומן ממלק בין הסביח להיכא דלא הוה אלא מבריא אחי מנכסי חבירו א"כ אם נותן מתנה ולא אם נותן דין הוא שאין יכול לתבוע לבעל כלום וכמה מייני שנותן מתנה לאשה מאכיבי הבעל: **לא יזון את בהמתו בין בטהורה.** משום דלפטומא עבידא והוי הנאה גמורה שנהנה זו מגופה חו מפיה: **אמר להם כו'.** שהטמאה נפשה וגופה לשמים שאינה יכולה ליהנות אלא בעוד נפשה בה הלכך לאו הנאה היא אבל בטהורה נפשה לשמים בלומר אע"פ שנפשה לשמים גופה שלו לשחיטה:

לג א מיי' פ"ז מהל' יסודי התורה הל' ח:
לד ב מיי' פ"ו מהל' נדרים הל' ד סמג לאוין רמב טוש"ע י"ד סימן רכז סי"ב: